

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U001122

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-03-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Бражнік Лена Мірзаянівна
- Brashnik Lena Mirzayanovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.02

Назва наукової спеціальності: Російська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-03-2006

Спеціальність за освітою: 7.030502

Місце роботи здобувача: Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов ім Н.К.Крупської

Код за ЄДРПОУ: 02125196

Місцезнаходження: 84626, Донецька обл., м.Горлівка, вул.Рудакова, 25

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 08.051.05

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: 21021, м.Вінниця, вул. 600-річчя, 21

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.25

Тема дисертації:

1. Процеси освоєння німецьких топонімів у російській мові XVIII століття.
2. The processes of the German toponyms adapting in the Russian language of the XVIII century.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - німецька та російська онімія. Мета роботи полягає у виявленні фонетичних, морфологічних і структурних особливостей адаптації німецької топонімної лексики у російській мові XVIII ст. Методи - контекстний аналіз, порівняльно-зіставний аналіз, синхронічне студіювання й опис. Дослідження процесів освоєння німецьких топонімів у російській мові XVIII ст. дозволило зробити такі висновки: фонетична адаптація іншомовних онімів у мові-реципієнті виявлялася в існуванні значної кількості їхніх фонетичних варіантів. Варіантність німецької топонімної лексики в російській мові залежала від ряду факторів: від усного та письмового джерел їх запозичення, від впливу фонетики мовної системи, яка приймає, та діалектних особливостей німецької мови. На фонетичному мовному рівні німецькі топоніми засвоювалися за трьома моделями: 1) графічною, 2) фонетичною, 3) фонографічною. При функціонуванні значної кількості варіантів проходив також процес морфологічної адаптації німецьких топонімів.

Визначальними факторами при їх граматичному оформленні були як характер фонетичної передачі фіналей німецьких онімів, так і закони топонімної системи російської мови, що виявлялися у пристосуванні німецьких географічних назв до норм граматики мови-реципієнта. Особливість структурної адаптації німецьких топонімів у російській мові XVIII ст. полягає в прагненні зберегти своєрідність іншомовних онімів. На їх структурне освоєння значно вплинула типологічна конвергентність німецького та російського топоніміконів. У дослідженні адаптація німецьких топонімів розглядається як комплексний процес, в якому всі мовні рівні взаємопов'язані та взаємозумовлені. Сфера - навчальний процес.

2. Objects are German and Russian onyms. The aim is the investigation of the adaptative processes in the German toponymic vocabulary in the Russian language of the XVIII century. Methods are contexts analysis, comparative and analysis, synchronal study, descriptive. Investigation of adaptating processes of the German toponyms in the Russian language gave the possibility to make the following conclusions: phonetic adaptation of the foreign onyms in the recipient language was in the considerable amount of their phonetic variants, though the ultimate end of this process was coming closer of a geographical name to its spelling and pronouncing in the source-language. Dimorphism of the German toponyms in the Russian language depended on some factors: on oral and written sources of their borrowing; on the influence of the phonetic system of the recipient language system and dialect peculiarities of the German language. The German toponyms were being adapted on the phonetic lingual level according to 3 models: 1)graphic; 2) phonetic; 3) phonografic. The process of morphological adaptation of the German toponyms was accompanied with the considerable amount of variants. The determined factor was the character of phonetic endings of the German onyms while grammatical forming. The rules of the Russian language toponymic system had a definite influence, which acted in adaptation of the German geographical names to the recipient language grammar standarts. Peculiarity of the structural adaptation of the German toponyms in the Russian language of the XVIII centuries in search for maintaining of the foreign onyms' distinctness. Typological toponimicons had a great influence on onyms in the recipient language. In the research there was the hypothesis of the adaptation of the German toponyms as a complex process, where all language levels are inter locking. Sphere of use is the training courses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Отін Євген Степанович
2. Otin Yevgeny Stepanovich

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисова Світлана Павлівна

2. Денисова Світлана Павлівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мозговий Володимир Іванович

2. Мозговий Володимир Іванович

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Меншиков Ігор Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Меншиков Ігор Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.